

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”**

10 жовтня 2023 р.

Київ
2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – ректор Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Дачій Олександр Іванович – завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Братусь Анна Анатоліївна – завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Коваль Микола Іванович – завідувач кафедри обліку і оподаткування ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 10 від 29.11.23)*

Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2023 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023. 274 с.

ISBN 978-617-02-0389-2 (електронне видання)

Опубліковано наукові статті, в яких висвітлено теоретико-методологічні засади та практичний досвід роботи в таких галузях, як: економіка, маркетинг, менеджмент, публічне управління, туризм в умовах цифровізації бізнесу.

Для науковців, викладачів, наукових співробітників, промисловців, підприємців, аспірантів і студентів.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Бурилко Микола Миколайович Шляхи розвитку цифровізації комунікаційного простору публічного управління	52
Бялошицький Михайло Олександрович, Головач Наталія Василівна Роль штучного інтелекту в управлінні економікою: від аналізу до прогнозу	54
Вельгас Віталій Володимирович Ефективність десикації на насінниках буряку цукрового	57
Волох Єлизавета Сергіївна, Кришталь Галина Олександрівна Аналіз цифрових платформ для навчання студентів	59
Галушко Андрій Сергійович, Коваль Микола Іванович Облік, аналіз і контроль амортизації основних засобів підприємства в умовах цифровізації бізнесу	61
Гвоздеї Наталія Іанівна Оцінка кредитоспроможності позичальника	64
Girchenko Tetiana, Tkach Kateryna The importance of competition for customers and competitive advantages for companies	66
Головач Наталія Василівна Сучасний онбординг: цифрові інструменти ефективної адаптації персоналу в організації	69
Головач Наталія Василівна, Невмержицький Денис Володимирович HR-менеджмент в сучасних умовах розвитку цифрових технологій	72
Головач Наталія Василівна, Якименко Олена Олексіївна Навчання та розвиток персоналу компаній в умовах цифрових трансформацій	75
Гошкович Ольга Миколаївна Удосконалення організацією дозвілля туристів в туристичному підприємстві	78
Гусліста Ганна Геннадіївна Культурно-пізнавальний туризм у Греції. Перспективи розвитку	82
Гусятинська Анастасія Миколаївна Оцінка сучасного стану розвитку механізмів інформаційно-комунікативної взаємодії органів публічного управління з громадськістю в Україні	84
Demianyshyna Olesia, Arepieva Olena Information technology as a tool for processing accounting information	87

БЯЛОШИЦЬКИЙ Михайло Олександрович

*аспірант Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

ГОЛОВАЧ Наталія Василівна

*науковий керівник, кандидатка педагогічних наук,
професорка кафедри управління персоналом та економіки праці
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІКОЮ: ВІД АНАЛІЗУ ДО ПРОГНОЗУ

Протягом свого еволюційного розвитку людство весь час намагалось зробити всі аспекти своєї життєдіяльності максимально простими, швидкими та зручними, починаючи від винайдення колеса близько 6 тисяч років тому, закінчуючи створенням мобільних додатків в смартфонах, без активного використання яких складно уявити сьогодні життя навіть їх найменшим користувачам.

До недавніх часів намагання оптимізувати різні процеси як на побутовому рівні кожного індивідуума, так і в національних, або навіть світових масштабах, здійснювалось поступово, коли кожен наступний етап розвитку був органічним наслідком попереднього. Проте швидкість та динаміка, з якою зараз змінюються абсолютно всі процедури, порядки, операції в інститутах будь-якої країни світу, сягає небачених раніше до цього масштабів. Такий стрімкий розвиток сьогодні відбувається не лише за рахунок удосконалення, покращення та створення нових адаптаційних можливостей для виробничих процесів в різних секторах економіки, а і за допомогою феноменальної еволюції електронно-обчислювальних машин, починаючи з 1945 року, та діджиталізації, яка стала невід'ємною складовою операційної діяльності будь-якого підприємства.

Обчислювальна техніка пройшла довготривалий шлях еволюції в межах 5 поколінь, яка почалась з моменту винайдення звичайного калькулятора, що максимально спрощував роботу бухгалтерів, фінансистів, або навіть управлінського персоналу, до створення технологій з використанням масштабних інтегрованих схем на базі штучного інтелекту.

Штучний інтелект — це комп'ютерна система, яка має певні ознаки інтелекту, тобто здатна розпізнавати, розуміти, знаходити спосіб досягнення результату, приймати рішення та вчитися [1]. Штучний інтелект допомагає фахівцям вдосконалювати стратегічне планування, управління фінансами, маркетинг, логістику та ін. Він також використовується для прогнозування попиту на товари і послуги, оптимізації виробництва, автоматизації робіт у сфері обслуговування і багатьох інших аспектах економічної діяльності.

Дуже складно на сьогоднішній день знайти галузь в будь-якому секторі економіки, де б не застосовувався штучний інтелект у найкращому його прояві, все більше і більше ресурсів та коштів вкладається в його вивчення. Так, наприклад, Сполучені Штати Америки вже інвестували колосальну 10 мільярдів доларів для того, щоб досліджувати та розвивати технології штучного інтелекту. У Великобританії також залучено близько 1000 докторів наук, які на постійній основі отримують державне фінансування для вивчення можливостей штучного інтелекту та подальшого його застосування на практиці в якомога більшій кількості секторів економіки, починаючи від діяльності кав'ярень та закінчуючи розвідкою космічного простору за допомогою космічних технологій. Науковці попереджають, що вже дуже скоро люди кардинально змінять своє уявлення про можливості таких технологій в усіх сферах економіки [2].

І це не дивно, адже донедавна штучний інтелект мав розум чотирирічної дитини — не можна стверджувати, що це малий показник, але, разом з тим, в своєму інтерв'ю Біл Гейтс для журналу Time заявив, що саме штучний інтелект, що з-поміж усіх сучасних інновацій має найбільший потенціал змінити наше життя і зможе зробити їх більш продуктивним, ефективним, а, відповідно, і легшим [4].

В рамках панельної дискусії, яка відбулась на Всесвітньому економічному форумі в Давосі в 2017 році, коли тема цієї технології вперше вийшла на обговорення глобального, світового масштабу, генеральний директор компанії IBM Вірджинія Рометті зазначила, що дослідження, вивчення та подальший розвиток штучного інтелекту мають проводитись за участю людей, для допомоги яким він розробляється.

“Хто володіє інформацією володіє світом” — всесвітньо відомий вислів, який належить Натану Ротшильду, та набув широко вжитку, коли його вперше застосував Вінстон Черчіль, став основою для концепції розвитку штучного інтелекту. Уміння спрогнозувати як позитивні, так і негативні наслідки від економічної діяльності в часи турбулентності, дослідити різноманітні тенденції, знайти оптимальні моделі розвитку тієї чи іншої складової бізнесу, оптимізуючи при цьому операційні витрати, є ключовою навичкою для управлінців будь-якого масштабу.

Дію штучного інтелекту відчують сьогодні найбільше банківська справа, трейдинг, сервісне обслуговування, інформаційні технології, а також фармацевтична промисловість. На виконання однотипних операцій йде набагато менше часу, оскільки частина з них без проблем автоматизується та “делегується” для вирішення, застосовуючи можливості штучного інтелекту.

Одним з найкращих прикладів застосування штучного інтелекту є самокеровані автомобілі, які розроблені в колаборації всесвітньо відомих компаній-гігантів Google, Honda та Mercedes-Benz, що мають системи безпілотного керування та GPS навігатори. Вважається, що саме автопілотування допоможе значно знизити кількість аварій, які відбувались через людський фактор та неувважність на дорогах.

Також за допомогою штучного інтелекту уже сьогодні є можливість отримати кваліфіковану юридичну консультацію, звернувшись з тією чи іншою проблемою в межах правового поля [2; 3]

Разом з тим, штучний інтелект може становити певну загрозу для можливості подальшого існування ряду професій, адже їх можна буде “роботизувати” без втрати якості. Так, на сьогоднішній день, під ризик уже почала потрапляти медіаіндустрія. Незважаючи на те, що вона по суті є найбільшим тестувальником новітніх технологій в частині написання рекламних текстів, інтерв’ю, статей на абсолютно різні тематики за допомогою штучного інтелекту, зворотнім наслідком може стати подальша відсутня необхідність у професії копірайтера, журналіста, контент-модератора, інтерв’юєра та низки інших.

На питання, чи залишиться необхідність в діяльності усних та письмових перекладачів, зараз також немає однозначної відповіді, оскільки штучний інтелект в цьому напрямі кожного дня “навчається та самоудосконалюється”, більш того, деякі системи розпізнавання мови сьогодні мають підтримку безлічі мовних акцентів та голосового перекладу. ChatGPT має настільки якісний рівень лексики, що він вважається максимально наближеним до людського.

Потрапляють в зону ризику навіть математики, адже штучний інтелект уже зараз допомагає школярам та студентам вирішувати математичні задачі будь-якої складності, а GPT-3 — модель ChatGPT від OpenAI, яка має інтелект максимально наближений до людського, стала справжнім проривом в обробці найбільшої кількості задач практично за всіма тематиками.

Як свідчить історія, суспільство досить складно реагує на зміни в багатьох процесах та певною мірою побоюється їх, оскільки це унеможливорює мати абсолютну впевненість в завтрашньому дні, проте ми живемо в такий час, коли вміння адаптовуватись до різних варіантів розвитку подій, є не просто перевагою, а ключовою необхідністю. Буквально 30 років назад вважалося, що широке застосування інтернет-технологій призведе до масової втрати робочих місць, спричинить кризові явища, погіршить рівень навчання здобувачів освіти, і економісти та вчені мали певні сумніви і побоювання щодо розвитку економіки в цілому в такому ключі. Разом з тим, навіть тоді всі економічні процеси змогли органічно трансформуватись і покращитись в новій реальності без суттєвих втрат, що свідчить про потенційну відсутність ризиків макроекономічних масштабів, які будуть спричинені впровадженням та подальшим розвитком технологій штучного інтелекту.

Таким чином, проведений аналіз та зроблений прогноз показує нам, що у майбутньому штучний інтелект може стати ще більш необхідним інструментом для досягнення стабільного і сталого розвитку економіки, при умові ретельного врахування його потенційних переваг і викликів. Суспільство може бути опором перед змінами у багатьох сферах, оскільки штучний інтелект може становити певну загрозу для можливості подальшого існування ряду професій, а також підсилювати у людей страх невизначеності майбутнього.

Література

1. Штучний інтелект. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Штучний_інтелект
2. Савчук Тетяна. 10 прикладів, як штучний інтелект може змінити ваш спосіб життя. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/29015231.html>
3. Бакін М., Ларченко О. В. Використання штучного інтелекту в сільському господарстві: I Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція молодих вчених та здобувачів вищої освіти присвячена Дню науки. 15 травня 2020 р. Херсон: ХДАЕУ, 2020. С. 31–32.
4. Штучний інтелект: етапи, загрози та стратегії. *Офіційний сайт газети "Open"*. URL: http://open.kmbs.ua/page.php?_lang=ua§ion=articles&category=op-manage&id=19925&alias=shtuchnij-intelekt-etapi-zagrozi-ta-strategiji&.

ВЕЛЬГАС Віталій Володимирович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня

Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу

Міжрегіональної Академії управління персоналом

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕСИКАЦІЇ НА НАСІННИКАХ БУРЯКУ ЦУКРОВОГО

Комплексне використання засобів захисту рослин — крок до кількісного і якісного збільшення урожаю. Як різновид захисту є десикант.

[1] Десиканти — це хімічні препарати які методом підсушування прискорюють дозрівання культур перед жнивими. Така обробка може проводитися не менше ніж за десять днів перед збором врожаю. Десикація абсолютно безпечна для зерна, насіння та коренеплідів, що дозрівають. Завдяки десикації прискорюється збір урожаю і звільняються посівні площі від основних видів бур'янів і це створює сприятливі умови під майбутні культури у сівозміні.

[2] Як показує практика особливо ефективно використовувати десикацію в період високої вологості повітря в період збирання. Насінники цукрового буряка тривало квітнуть, це може тривати до фази біологічної стиглості насіння. Тому при обмолоті насінників частина недозрілого насіння потрапляє до некондиційного, це знижує його якісні показники. Актуальним буде дослідити вплив обробки посівів насінників буряку цукрового гербіцидами Раундап екстра та Реглон Супер 150 SL, саме на ступінь підсушування рослин насінників, урожайність і якість насіння.

Для проведення досліджень використали батьківський компонент гібриду Верхняцький ЧС 63, які були висаджені за схемою 16 : 4. площа живлення насінників — 70 × 46 см, кількість садивних коренеплідів на один гектар склав 30 тис. шт.

Варіанти досліду висаджувалися за схемою:

1. Контроль (без обробки десикантом);